

Asia: VN/16344/2020

Lausuntopyyntö lakiluonnoksesta luottotietolain muuttamiseksi maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto oikeusministeriölle lakiluonnoksesta luottotietolain muuttamiseksi maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämiseksi (VN/16344/2020)

Yleinen kannanotto

OK Perintä Oy (jäljempänä "OK Perintä") käsittelee vuosittain noin 500.000 perintätoimeksiantoa. Liiketoiminnassaan OK Perintä uskoo inhimilliseen ja ratkaisukeskeiseen perintätapaan, jonka keskiössä on velallisasiakas. OK Perinnän käsityksen mukaan häpeän poistaminen maksuvaikeuksista ja velkaantumisesta aktivoi kuluttajaa neuvottelemaan maksuista velkojien kanssa, jolloin saavutetaan kaikkien osapuolten kannalta paras lopputulos.

Edellä mainitusta johtuen, OK Perintä pitää maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämistä kuluttajien kannalta tärkeänä ja siten myöskin yleisesti kannatettavana hankkeena. OK Perintä toteaa kuitenkin, että maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikaa voitaisiin lyhentää oleellisesti vasta positiivisen luottotietorekisterin käyttöönoton yhteydessä.

Yksityiskohtaisempi kannanotto

OK Perintä on yhtä mieltä lakiluonnoksessa esitetystä kannasta, jonka mukaan maksuhäiriömerkintöjen säilytysajan lyhentäminen merkitsisi luotonantajien osalta sitä, että he joutuisivat päättämään luoton myöntämisestä aiempaa vähäisemmällä tiedoilla, mikäli säilytysaikoja

lyhennettäisiin ennen positiivisen luottorekisterin käyttöönottoa. Tällöin vastuullinen luotonanto voisi vaikeutua, jonka seurauksena saattaisi olla velkaantumisen lisääntyminen yhteiskunnassamme. Lakiluonnoksessa on todettu, että positiivisen luottorekisterin käyttöönoton myötä tämä tilanne muuttuu olennaisesti. Myös OK Perintä jakaa tämän lakiluonnoksessa esitetyn näkemyksen luotonantajien osalta.

Luottotietolain (527/2007) 19 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisesti henkilöluottotietoja saa luovuttaa ja käyttää perinnän suunnitteluun. Lakiluonnoksessa todetaan, että sitä tulee vielä täydentää perinnän suunnittelua koskevien vaikutusten arvioinnin osalta. OK Perintä haluaakin kiinnittää lainvalmistelijan huomion siihen tosiseikkaan, että perintätoimintaa koskevassa liiketoiminnassa käytetään maksuhäiriötietoja säännöllisesti. Vastuullisen perintätoiminnan kannalta maksuhäiriömerkinnät ovat yksi merkittävimmistä tietolähteistä. Vastuullisella perintätoiminnalla tarkoitetaan muun muassa sitä, ettei perintätoiminnassa aiheuteta perintäkuluja turhilla perintätoimenpiteillä. Näin ollen maksuhäiriömerkintöjen säilytysajoilla on suuri merkitys myös perintätoiminnassa.

OK Perintä kiinnittää huomiota siihen, että maksuhäiriömerkintöjen nopeampi poistaminen merkitsisi sitä, että perintätoimistolla olisi aiempaa vähemmän tietoa käytettävään perinnän suunnittelua varten. Tällöin vastuullinen perintätoiminta voisi hankaloitua. Tiedon puutteen voisi mahdollisesti korvata sillä, että perinnän suunnittelua varten pyydetään todistus ulosottorekisteristä. Koska perintätoimistot käsittelevät huomattavia määriä toimeksiantoja vuosittain, tieto olisi pystyttävä pyytämään ja saamaan sähköisesti rajapinnan kautta. Tämä aiheuttaa tietojärjestelmän kehityskustannuksia ulosottovirastolle. Velkojalle järjestely tarkoittaa lisää kustannuksia, koska tietoja pitää pyytää kahdesta eri paikasta, sekä luottotietoyhtiöltä että ulosottolaitokselta.

Lakiluonnoksessa ei ole arvioitu muutoksen vaikutuksia tuomioistuimiin. OK Perintä halua kiinnittää lainvalmistelijan huomion seuraavaan. Lakimuutos saattaa johtaa siihen, että vapaaehtoinen perintä tulee onnistumaan entistä heikommin ja riidattomien saatavien käsittely käräjäoikeudessa kasvaa. Muutos maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikaan, kahdesta (2) vuodesta yhteen (1) kuukauteen, on erittäin merkittävä. Vaikutuksia maksuhalukkuuteen vapaaehtoisessa perinnässä on vaikea arvioida. OK Perintä näkee kuitenkin isona riskinä, että maksuhalukkuus vapaaehtoisessa perinnässä pienenee ja käräjäoikeuksien sekä ulosottolaitosten työmäärää suurenee.

Edellä mainittuun viitaten, OK Perintä kannattaa maksuhäiriötietojen säilyttämisaajan lyhentämistä. OK Perintä katsoo kuitenkin, että maksuhäiriömerkintöjen säilytysaika ei tulisi lyhentää ennen positiivisen luottotietorekisterin käyttöönottoa, jonka tietoihin perintäyhtiöillä tulisi olla oikeus perinnän suunnittelua varten. Mikäli maksuhäiriömerkintöjen säilytysaika kuitenkin päädytään lyhentämään ennen positiivisen luottotietorekisterin käyttöönottoa, OK Perintä katsoo, että minisäilytysaika tulisi olla yksi (1) vuosi.

Flink Jennie
OK Perintä Oy